ADIKAVI NANNAYA UNIVERSITY

RAJAHMUNDRY

(With Effect from 2013-14 Admitted Batch)

B.Com (General & Vocational) I Year Model Question Papers

Part – I ENGLISH

Time: 3 hours Max. Marks: 80

SECTION-A

I Answer any FOUR of the following questions:

4x5 = 20

- a) Why does the man in black think that it is futile for citizens to help the poor in England?
- b) Why does Leacock finally get annoyed with the photographer, and do you think this reaction is justified?
- c) Why did Johnsy think that she had been a 'bad girl'?
- d) What are King's dreams about his children's future?
- e) How can young boys and girls help their parents?
- f) What is the 'system of graded inequality'?

SECTION-B

II Answer any FOUR of the following questions:

4X5 = 20

- a) What is Milton's grievance against Time?
- b) Why is better to laugh and be happy?
- c) Explain the line, 'Love's not Time's fool'.
- d) What is Tagore's perception of rationality?
- e) Bring out the personification of Death in the poem?
- f) What is the central theme of the poem 'Ozymandias'?

SECTION-C

III Answer any TWO of the following questions:

2X10=20

- a) Write about the character of David Copperfield?
- b) Consider Dickens as a social critic?

- c) Comment on the use of Victorian-English by Dickens?
- d) Write a note on the structure of the novel David Copperfield?

SECTION-D

IV Read the following passage and answers the questions that follow: 5X1=5

Games, though essential, should not become the be-all the end-all of student life. Generally the sportsmen waste too much time on them, and fail in their examination. Again, if a player plays a game rashly, there is every danger of his breaking a limb. If it is played without the spirit of sportsmanship, it can lead to bad blood and quarrels. But in spite of all these minor defects, sports are very useful in keeping the students busy and in developing their personalities. India expects its citizens to have the qualities of true sportsmen. If we all acquire these qualities, there will be no narrow-mindedness, no corruption and no injustice. There will be independence in the real sense of the word.

- i) What harm do games do to some students?
- ii) Why are players injured sometimes?
- iii) What does the phrase 'bad blood' mean?
- iv) What purpose do sports serve?
- v) When will India attain independence in the real sense of the word?

V	Fill in	the	follo	wing	blanks	with	suitable	verb	forms:
---	---------	-----	-------	------	--------	------	----------	------	--------

5X1=5

- i) One of my friends_____(live) in Bombay
- ii) Satish_____(become) an army officer last year
- iii) If he _____(work)hard, he will get a first class
- iv) She_____(dance) since morning
- v) They-----(complete) their course next year

VI Match the following words:

5X1=5

A	В
1) Subtle	final
2) Lovely	reveal
3) Crazy	clever
4) Ultimate	beautiful
5) disclose	mad

V Correct the following sentences as necessary:

5X1=5

- 1) The exercises in this book is lengthy and difficult
- 2) He is twenty years old, isn't it?
- 3) Every one of the two pencils is missing
- 4) This morning I got up lately
- 5) The supermarket is besides the bank

మాదిరి ప్రశ్నప్తతం బి.ఏ., బి.కాం., బి.యస్సీ డ్మిగీ మొదటి సంవత్సరం జనరల్ తెలుగు పేపర్ - 1

సమయం : 3 గం॥ మార్కులు- 80

1. అ) మూషిక మార్జాల వృత్తాంతమును వివరింపుము.

10 మా။

ಶೆದ್

- ఆ) సందేశం ఆధారంగా మొల్ల కవితామాధుర్యాన్ని వివరించండి.
- 2. అ) పిరదౌసి లేఖలోని సారాంశాన్ని తెలపండి .

10మా။

ಶೆದ್

- ఆ) మేఘదూతంలో పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులవారు ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని ప్రస్తుతించిన విధానమెట్టిది.
- 3. అ)ఆకలి కథలో చిన్ని పాత్రచిత్రణను వివరించండి.

10మా॥

ರೆದಾ

- ఆ) జైలు కథలోని, సందేశమును వివరింపుము.
- అ) రాజశేఖరచరిత్ర నవల ఆధారంగా నాటి సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక పరిస్థితులను వివరింపుము.

10ລກາເ

ಶೆದಾ

- ఆ) రాజశేఖరుని పాత్తితచ్చితణను విశ్లేషింపుము.
- 5. ఈ కింది పద్యములలో <u>ఒకదానికి</u> కవిపరిచయం, ప్రతిపదార్థ తాత్పర్యాలు _[వాయండి.

10మా။

అ) " అతుల తపంబునన్ వరుణుఁడన్మునిచే బహుపుణ్యకర్మసు స్థితి బ్రభవింపగా బడిన దివ్య మునీందుడశేష లోకపూ జితుడు వసిష్ఠుడ్మాశమము జేసి తపంబొనరించె బ్రహ్మస మ్మితుడురురత్న రాజిత సుమేరుమహీధరకందరంబునన్"

ව්ದಾ

ఆ) " విను నీకామిషమేను నీయెడ (గడున్ విశ్వాసముంబూని చే రిన నీ చిత్త మొకప్పుడుద్గత వికారీ భూతమై దుర్వినో దన హింసారుచి నొందు నీ సుత సుహృద్బంధు ద్రజంబేనిమున్ నను గన్నన్ సహియింప దాత్మ(గరుణ న్మన్పింపు మిట్లుండెదన్ "

- 6. ಈ နုံဝင်္ဂ ವಾನಿಲ್ ಮಾಡಿಂಟಿಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭಸಭಾತ ವ್ಯಾఖ್ಯಲು $_{ar{4}}$ ವಾಯುಮು. $_{ar{4}}$ =12ಮಾ။
 - అ) మీరలశోకస్థితి నుండుడు

 - ఇ) దొంగిలిగొని పోవదగునె దొరలకు నెందున్.
 - ఈ) అడవులు కొండలు ఎడారులా మన కడ్డంకి.
 - ఉ) వనధినన్ముమింగనోరువిచ్చినది తుదకు.
 - ఊ) అతడు సామాన్యుడా ! ఆంధ్రజాతికి పొగరు.
- 7. ఈ కింది వానిలో $\underline{4}$ పదాలను విడదీసి సంధి పేరు తెలిపి స్మూతాలు ్రవాయండి.

- అ) సిగ్గగు
- ఆ) పట్టువడిన
- ఇ) భానూదయము
- ఈ) మహర్షి
- ఉ) అద్దాని
- ఊ) అత్యంత
- 8. ఈ န္ပြဲဝဲြ పదాలలో $\underline{\text{anniholds}}$ ವಿಸ್ತ್ರಿಗ್ ವಿಸ್ತ್ರಾಲು $\underline{\text{anniholds}}$ ಸಮ್ಪು తెలపండి.

3×2=6ລກ⊪

4×3=12మా॥

- అ) మాటనేర్చరి
- ఆ) నీలమేఘము
- ఇ) నూరేడులు
- ఈ) అనపత్యుడు
- ఉ) దొంగభయము
- ఊ) జముదూత

Hindi

Time: 3 hours. Max. Marks: 80 **SECTION-A** 40 Marks 1. किन्ही दो पाठों का सारांश लिखिए। $2 \times 10 = 20$ M (c) पृथ्वीराज की आंखे (a) मित्रता (d)हेच. आई. वी. एड्स (b) भारत एक है। 2. किसी एक कहानी का सारांश लिखिए। $1 \times 10 = 10$ (a) म्किधन (c) भग्नावशेष (b) भूख हडताल 3. (i) छुट्टियों में अपने घर आने का निमंत्रण करते अपने मित्र को पत्र लिखिए। $1 \times 10 = 10$ (अथवा) (ii) अध्यापक नौकरी केलिए प्रधानाध्यापक के नाम पर पत्र लिखिए। **SECTION-B** 20 Marks 4. किन्हीं तीन की संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए। 3 x 4=12 (a) "ज्वार ने मुझे अभी छोड़ा।" (b) "हम कालिदास-वालिदास को कुछ नहीं जानते। तुम ने शक्ंतला से ब्याह किया है तो उसे रखना ही पड़ेगा। " (c) 'मेरे अच्छे चंद्र,महाकवि, मित्र, प्यारे! आओ! मेरे जीवन की श्मशान के समान भयानक आग शांत कर दो।" (d) 'विचारों की एकता जाती की सब से बड़ी एकता है।'' (e) "पशिम भारत के अधिकतर प्रमुख शहरों मेंयह रोग अपनी तीसरी अवस्था तक पहुंच चुका है।" 5. किन्ही दो पात्रों का चरित्र चित्रण कीजिए। $2 \times 4 = 8$ (a) दाऊदयाल (c) नारायण राव (b)गूदड़ साई (d) चेतना **SECTION-C** 20 Marks सूचना के अनुसार लिखिए। 6. धोबी कपड़े धोता है. (रेखांकित शब्द का लिंग बदलकर वाक्य को फिर से लिखिए।) 7. यह <u>घर</u> मेरा है। (रेखांकित शब्द का वचन बदलकर वाक्य को फिर से लिखिए।)

8. रमेश नाटक देखेगा। (वाच्य बदलिए)

- 9. राम ने रोटी खाता है। (शुध्द कीजिए)
- 10. मैं स्कूल जाता है। (शुध्द कीजिए)
- 11. गाँधी ने सभा मैं बोला।(शुध्द कीजिए)
- 12. नीचे दी गए <u>चार</u> पारिभाषिक शब्दों को हिन्दी में अनुवाद कीजिए। 4marks
 - a) circular b) Headquarters c) chairman d) Governor e) grant f) director
- 13. संधि विच्छेद कीजिए।
 - a) अत्यधिक ब) स्वागत
- 14. विलोम शब्द लिखिए।
 - a) गाय b) दिन

Sanskrit

Time: 3 hours Max. Marks: 80

Note: "Section-C" should be answered in Sanskrit (Devanagari script) only

SECTION - A

l. <u>एकम</u> समाधत ।

1x12=12

Answer<u>one</u> essay question.

- 1. "रघोः औदार्यम्" इति पाठ्यांशस्य सारांशं लिखत । Write the essence of the lesson of "RaghohAudarya"
- 2. सुग्रीवस्य वचनानि विवृणुत । Explain the words of "Sugreeva"

II. <u>एकम</u>्समाधत

1x12=12

Answer one essay question.

- 1. पाठ्यभागमनुसृत्य चोक्रोडस्य वृत्तान्तं वर्णयत।
 Write the story of "Chikrida" according to lesson.
- 2. सपरिवारः चित्रग्रीवः कथं पाशबन्धात् मुक्तिं प्राप्नोत्? विवृणुत।
 How was Chitragreeva released from the net along with his followers.

SECTION - B

III. <u>चत्वारि</u> ससन्दर्भ व्याख्यात ।

4x3=12

Explain any **four** with reference to context.

- 1. उलुको वायसानिव ।
- 2. लोकेन चैतन्यमिवोष्णरश्मेः।
- 3. शरद्धनं नार्दति चातकोsपि ।
- 4. भरतावनिं सुमनसां वन्दे पवित्रां पराम् ।
- 5. सर्वश्व भूतगणः व्यापृतोऽस्ति सेतुबन्धे ।
- 6. सुतसमपि पानीयं शमयत्येवपावकम् ।
- 7. एतानि महता वेगेन कार्यं कर्तुं शक्नुवन्ति ।
- 8. सम्पत्तौच विपत्तौ च महतामेकरूपता ।

SECTION - C

IV. समग्रं पठित्वा समाधत ।

5x1=5

Answer all the questions after careful study of given paragraph.

"विभीषणः श्रीरामं प्राप्य", अहं रावणेन परुषितः, अवमानितः, पुत्रान् दारांश्व त्यक्त्वा तव शरणमागतः इति उक्तवान्। तदा सुग्रीवः रामं दृष्ट्वा, "विभीषणे विश्वासः न कर्तव्यः इति उवाच। अनन्तरं अङ्गदः रामं प्राप्य, "विभीषणः सहसा न विश्वसनीयः" इति उक्तवान।

"अदेशकाले सम्प्राप्तः सर्वधा शङ्क्यतामयम्" इति शास्त्रबुद्ध्या विचक्षणः जाम्बवान् बभाषे। तदा हनुमान् स्वाभिप्रायं प्राकथयत् "सहसा कार्यस्य स्वरूपं ज्ञातुंन शक्यते। अतः दोषाय कल्पते" इति।

- विभीषणः किमर्थं क्त्र आगतवान्?
- 2. स्ग्रीवः किम्वाच?
- 3. अङ्गदः रामं किम्क्तवान्?
- 4. जाम्बवान् किं बभाषे?
- 5. हन्मान् किमिति प्राकथयत्?

V. A) द्वौ शब्दौ सम्पूर्णतया सविभक्तिकं लिखत।

2x5=10

Decline any two completely.

3. मति 4. मध्

B) <u>च**तर्णां**</u>लकाराणां क्रियारूपाणि सम्पूर्णतया लिखत।

4x2 = 8

Conjugate any <u>four</u> alankaras completely.

- 1. भू-लोट्- भवत् 2.गम् -विधिलिङ्- गच्छेत् 3.कृञ्-लट्-करोति
- 6.लिख्-लृट्-लेखिष्यति 4.लभ्-लङ्-अलभत 5.वन्द-लट्-वन्दते
- C) चतुर्णां नामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त।

4x2 = 8

Combine any four mentioning the name of Sandhi.

- 1. राम+अनुजः 2. तथा+एव
- 3. यदि+एव

- महा+उत्सवः
- शिवः+अहम्
 स्प्+अन्तः

D) <u>चतुर्णां</u> नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत।

4x2 = 8

Dissolve any <u>four</u> mentioning the name of Samasa.

- 1. प्रत्यक्षम्
- 2. रामलक्ष्मणौ
- 3. पूर्वकायः

- 4. त्रिभ्वनम्
- नीलोत्पलम्
- 6. कृष्णभक्तः I

SECTION- D

VI. a) <u>द्वौ</u>क्षोकौ आन्ध्रभाषया वा आंग्ल भाषयां वा अनुवदत ।

 $2x2\frac{1}{2} = 5$

Translate any two of the following into Telugu or English.

- 1. रावणो नाम दुर्वृतो राक्षसो राक्षसेश्वरः । तस्याहमन्षो भ्राता विभीषण इति श्र्तः॥
- 2. ऋते नियोगात्आमथ्यमवबोद्धं न शक्यते । सहसा विनियोगोऽपि दोषवान् प्रतिभाति मे॥

- 3. अन्तर्धानगताद्योते राक्षसाः ककमरूपिणः। शूराय निकृतिज्ञाय तेषां जातु न विश्वसेत्॥
- 4. अदेशकाले सम्प्राप्त इत्ययं यद्विभीषणः विवक्षा तत्र मेऽस्तीयं तां निबोध यथामति॥

Part II: Foundation Courses

Paper 1: Ethics and Values

Time: 3 hours Max Marks: 80

SECTION - B

Answer ALL questions.

4X15=60

- 1. a) Define Ethics and how it influences the Human Behaviour? నీతి అనగానేమి నిర్వచించి, వ్యక్తి యొక్క ప్రవర్తనపై దాని ప్రభావం.
 - a) Explain the Concept of Good and its role in Human Life? మంచిని గూర్చి వివరిస్తూ మానవ జీవితంలో దీనిపాత్ర తెలియజేయండి.
- 2. a) Write an Essay on Trust, Respect Guidance and Reverence, relating to the family Values? కుటుంబ విలువల నేపథ్యంలో విశ్వాసము,గౌరవము,వాత్సల్యము, మరియు ్రశద్ధపై ఒక వ్యాసము ్రవాయండి.

(or) ಶೆದಾ

- b) Explain the importance of Environmental Values and Social Justice in the present Society. నేటి సమాజంలో పర్యావరణవిలువలు మరియు సామాజిక న్యాయం యొక్క ప్రాముఖ్యత వివరించండి.
- 3. a) Write an Essay on Human Rights. మానవవ హక్కులపై ఒక వ్యాసం వ్రాయండి. (or) లేక
 - b) "Happiness" and "Prosperity" are the Characters of Hedonism Explain. సుఖవాద లక్షణాలుగా " సంతోషము మరియు సమృద్ధి" లను వివరించండి.
- 4. a) Explain the Gandhian Concept of Ahimsa and Trusteeship. గాంథీ యొక్క అహింస మరియు ధర్మకర్పత్వ భావనలను వివరించండి.
 - b) Explain the role of Moral Values in Public Administration. ్రష్టుత్వ పాలనలో నైతిక విలువల పాత్రమ వివరించండి.

SECTION - B

Answer any FOUR of the following.

4X5 = 20

- Moral Concept నైతిక భావన
- 6. Obligations to Society సామాజిక కర్తవ్యాలు
- 7. Emotivism

- ఉద్వేగవాదము
- 8. Utilitarianism ಹಿಪಯೌಗಿತಾವಾದಮು
- 9. Koutilya's Arthasastra కౌటిల్యుని అర్థశాస్త్రము
- 10. Virtue is Wisdom సుగుణమే జ్ఞానము
- 11. Directive principles of State Policy నిర్దేశిక నియమాలు
- 12. Purusharthas పురుషార్థములు

Part III: Basic Subjects (B.Com Gen & Voc)

Paper 1: Financial Accounting - I

Time: 3 hours Max. Marks: 80

SECTION - A

Answer ALL questions.

4 x 15=60

 a) Enter the following transactions of the premier trading company's cash book with three columns, Discount, Cash and Bank and balance the accounts as on 31st December 2012.

December 2012

- 1. Cash in hand Rs. 4000.
- 1. Bank Rs. 1000 (Cr)
- 3 Receives A cheque from A Rs. 290 and allowed him discount of Rs. 40
- 7. A's cheque deposited into bank.
- 10. Withdrew from bank for office use Rs. 800
- 12. Paid B/P by cheque Rs. 600
- 15. B/R from Ram Rs 2500 discounted, crediting in the bank Rs.2,400
- 20 Issued a cheque for petty cash Rs 100
- 25 Paid to Gupta by cheque Rs. 920, discount received Rs. 30
- 28 Made cash sales Rs. 900.

ప్రీమీయర్ వర్తకపు కంపెనీ వ్యవహారాలు కింది విధంగా ఉన్నాయి. 31 డిశంబరు 2012 న నగదు, డిస్కౌంటు, బ్యాంకు,మూడు వరుసల నగదు చిట్టాను తయారు చేయండి.నిల్వ సొమ్ము చూపండి.

డిశంబరు 2012

- 1. ฉีอิฮ์ สหน ชาแ 4000
- 2. బ్యాంకు నిల్య రూ॥ 1000 (Cr)
- 3. ఎ నుండి వచ్చిన చెక్కు 290 మరియు ఇచ్చిన డిస్కౌంటు రూ॥ ${f 40}$.
- 4. ఎ చెక్కును బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేసినది.
- 10.కార్యాలయ నిమిత్తం బ్యాంకు నుండి తీసింది రూ॥ 800.
- 12. చెక్కు ద్వారా " చెల్లింపు బిల్లు" చెల్లింపు రూ॥ 600.
- 15. రామ్ నుండి వచ్చిన వసూలు బిల్లు రూ॥ 2500. దీనిని రూ॥2400లకు బ్యాంకులో డిస్కౌంటు చేసారు.
- 20. చిన్న షరాబుకు చెక్కు ద్వారా చెల్లింపు రూ॥ 100.
- 25. చెక్కు ద్వారా గుప్తకు చెల్లింపు రూ॥ 920 వచ్చిన డిస్కౌంటు 30.
- 28. నగదు అమ్మకాలు రూ॥ 900.

(or)

(b) On 1. 1. 2010 X Company Limited purchased a Machine for Rs. 60,000 and Rs. 20,000 were spent on its erection immediately. On 1.7. 2011 another Machine was purchased for Rs. 52000 and on 1.7.2012 the first Machine was sold for Rs. 64000. On the same date another Machine was purchased for Rs. 50000. On 1.1.2013. The second Machine was sold for Rs. 46000. Deprecation was provided on Machine at

the rate of 10% per annum on the original cost annually on 31 Dec. Prepare Machine a/c for the above four calendar years.

1.1.2010 న x కంపెనీ లి. ఒక యండ్రాన్ని రూ॥ 60000 కు కొని వెంటనే రూ॥ 20000 స్థాపన ఖర్చు లు చెల్లించినారు. 1.7.2011 న మరొక యండ్రాన్ని రూ॥ 52,000 లకు కొనుగోలు చేసినది. 1.7.2012 మొదటి యండ్రాన్ని రూ॥ 64,000 కు అమ్మి అదే తేదీన వేరొక యండ్రాన్ని రూ॥ 50,000 లకు కొను గోలు చేసినది.. 1.1.2013 న 2వ యండ్రాన్ని రూ॥46,000లకు అమ్మినది. డ్రతి సంవత్సరం డిసెంబ రు 31 న. యండ్రాల అసలు విలువపై 10% చొప్పున తరుగుదల కట్టబడును. పైన పేర్కొనబడిన నా లుగు క్యాలెండరు సంవత్సరాలకు యండ్రంఖాతా తయారు చేయుము.

2. a) From the following trial balance of Deena Dayal as on 31.12.2008, prepare the Trading, Profit and Loss a/c and Balance Sheet.

	Dr. Rs.	Cr. Rs.
Capital		80,000
Drawings	6,000	
Plant & Machinery		
(Balance on 1.1.2008)	20,000	
(Additions on 1.7. 2008)	5,000	
Stock (1.1.2008)	15,000	
Purchases	82,000	
Returns inwards	2,000	
Debtors	20,600	
Furniture & Fittings	5,000	
Freight Duty	2,000	
Carriage outwards	500	
Rent, taxes	4,600	
Printing and stationery	800	
Business expenses	400	
Creditors		10,000
Sales		1,20,000
Return outwards		1,000
Postage – Telegrams	800	
Bad debts reserve		400
Discounts		800
Rent on buildings		1,200
(up to 30.6.2009)		
Insurance charges	700	
Salaries – wages	21,300	
Cash in hand	6,200	
Cash at bank	20,500	
	2,13,400	2,13,400
		

The following adjustments are required.

- a) Stock on 31.12.2008 is valued at Rs. 14,600
- b) Write off Rs. 600 as bad debts and maintain the provision for doubtful debts at 5% on debtors.
- c) Make a provision of 2% for discount on debtors and creditors.
- d) Depreciate furniture and fittings by 5% and plant and machinery by 20%.
- e) Prepaid insurance Rs.100/-

దీనదయాల్ కు చెందిన 31.12.2008 నాటి అంకణా నుండి వర్తకపు, లాభనష్టాల ఖాతాను మరియు ఆస్తి అప్పుల పట్టీని తయారు చేయండి.

<u>د</u>	డి.ఆర్.రూ	ఇ.ఆర్ రూ
మూలధనం		80,000
సొంతవాడకాలు	6,000	
ప్లాంటు యంత్రాలు		
(1.1.2008 ననిల్వ)	20,000	
(1.7.2008 చేర్పులు)	5,000	
సరుకు నిల్వ (1.1.2008)	15,000	
కొనుగోళ్ళు	82,000	
వచ్చిన వాపసులు	2,000	
వివిధ ఋణ్మగస్తులు	20,600	
ఫర్నిచరు, ఫిట్టింగులు	5,000	
్రైట్డ్యూటీ	2,000	
పంపిన రవాణా	500	
అద్దె,పన్నులు	4, 600	
టింటింగ్, స్టేషనరీ	800	
వ్యాపార ఖర్చులు	4 00	
వివిధ ఋణదాతలు		10,000
అమ్మకాలు		1,20,000
పంపినవాపసులు		1,000
పోస్టేజి-టెలి్రగాంలు	800	
సంశయాత్మక బాకీల ఏర్పాటు		4 00
డిస్కౌంట్లు		800
భవనాలపై అద్దె (30.6.2009 వరకు)		1,200
ఇన్సూరెన్సు చార్జీలు	700	
జీతాలు-వేతనాలు	21,300	
చేతిలో నగదు	6,200	
బ్యాంకులో నగదు	20,500	

213400 213400

్రకింది సర్దుబాట్లను పరిగణనలోకి తీసుకోండి.

- ఎ) 31.12.2008 న ఉన్న సరుకు నిల్వ రూ॥ 14,600
- బి) రూ။ 600 రాని బాకీలుగా రద్దు చేయండి మరియు వివిధ ఋణ్మగస్తుల మీద 5% మేరకు సంశయాత్మక బాకీలకు ఏర్పాటు చేయవలె.
- సి) ఋణ్మగస్తులు,ఋణదాతల మీద 2% డిస్కౌంట్లకు రిజర్సు ఏర్పాటు చేయండి.
- డి) ఫర్సిచరు,ఫిటింగులపై 5% ప్లాంటు యంత్రాల మీద 20% తరుగుదలను ఏర్పరచండి.

(or)

- b) From the following particulars, ascertain the bank balance as per cash book of Swamy as at 31st March, 2012.
 - i) Credit balance as per pass book as on 31.3.2012 Rs. 2,500.
 - ii) Bank charges of Rs. 60 had not been entered in the cash book.
 - iii) Out of the cheques Rs. 3,500 paid into the bank, a cheque of Rs. 1000 was not yet credited by the banker.
 - iv) Out of the cheques issued for Rs. 4,500, cheques of Rs. 3,800 only were presented for payment.
 - v) A dividend of Rs.400 was collected by the banker directly but not entered in the cash book.
 - vi) A cheque of Rs. 600 had been dishonoured prior 31.3.2012 but no entry was made in the cash book.

్రకింది వ్యవహారాలతో 31 మార్చి, 2012 న స్వామి నగదు పుస్తకం స్థాపకారం నిల్వను కనుగొనుము.

- 1) ລ້າຈົນມຣີ | ລັຮາరం | కెడిట్ నిల్ప 31.3.2012 న రూ။ 2500
- 2) బ్యాంకు చార్జీలు రూ॥ 60 నగదు పుస్తకంలో నమోదు కాలేదు.
- 3) చెక్కులు రూ. 3,500 విలువ గలవి బ్యాంకులో వేయగా, రూ.1000 విలువ గల చెక్కు పా
- స్ బుక్ లో |3డిట్ కాలేదు.
- 4) జారీ చేసిన చెక్కులు రూ. 4,500 లలో రూ.3,800 ల చెక్కులకు మాత్రమే చెల్లింపు జరిగి ంది.
- 5. పాస్బుక్లో మాత్రమే నేరుగా జమ అయిన డివిడెండ్ రూ.400 లు నగదు పుస్తకంలో నమోదు కాలేదు.
- 6. రూ. 600 లకు చెక్కు అనాదరణ పొందినది. కాని 31.3.2012 వరకు నగదు పుస్తకంలో నమోదు కాలేదు.
- 3 a) Murthy of Hyderabad consigned goods of 100 tonnes at Rs. 1000 per each tonne to Madhav of Tirupathi after including 25% on cost to be sold at invoice price. He spent Rs. 2000 and Rs. 3000 towards transport and insurance respectively. In Transit 10 tonnes were spoiled and Murthy claimed insurance of Rs.6000 to which insurance company accepted. Madhav sent his account sales after two months as follows.

80 tonnes sold at invoice price.

- 1 tonne lost due to normal reasons.
- 9 tonnes were with consignee. Selling expenses Rs. 2,500, his commission 3% Madhav sent due amount by DD.

Prepare necessary ledger accounts in the books of Murthy and Madhav.

హైదరాబాదుకు చెందిన మూర్తి, తిరుపతిలో ఉన్న మాధవ్ కు టన్ను రూ.1000 చి ఇన 100 టన్నుల సరుకులను ధరెపై 25% కలిపి కన్ సైస్ చేసినాడు. మూర్తి రవాణాకు రూ. 2,000 , బీమాకు రూ. 3000 ఖర్చు చేసాడు. రవాణా లో 10 టన్నుల సరుకు పాడవగా మూర్తి భీమాకంపెనీ నుండి రూ.6000 క్లెయిమ్ చేసినాడు. అందుకు భీమా కంపెనీ అంగీకరించింది. మాధవ్ పంపిన అకౌంట్ సేల్సు వివరాలు ఈకింది విధంగా ఉన్నాయి.

> 80 టన్నుల సరుకు ఇన్వాయిస్ ధరకు అమ్మకం 1టన్ను సరుకు సాధారణ కారణాల వలన పోయినది. 9 టన్నుల కన్మైనీ వద్ద ఉన్నాయి. అమ్మకం ఖర్చులు రూ. 2,500.తన కమీషన్ 3%. బకాయి మొత్తమును డి.డి. ద్వారా పంపినారు. మూర్తి మరియు మాధవ్ పుస్తకాలలో అవసరమయిన ఖాతాలను చ్రాయుము.

> > (or)

- b) Rectify the following errors by using suspense account.
 - i) Goods sold to Rama Rs. 1,000 were not posted to his account.
 - ii) Purchase book was overcast by Rs. 400.
 - iii) Sales book was undercast by Rs. 53.
 - iv) Purchase returns book was undercast by Rs.16.
 - v) Cash received from Govind Rs. 111 was posted to his account as Rs.1,111.
 - vi) Cash paid to Raghu Rs. 770 was posted to his account as Rs. 170.
 - vii) Payment of Rs. 140 rent debited to Landlord account.
 - Viii) Payment of Rs.1000 to A posted to his credit as Rs.100.
 - ix) A credit sale of Rs. 500 was entered in the returns outward book.
 - x) A cash purchase of Rs. 105 was not posted in the ledger.
 - xi) Rs. 150 paid to Dinesh posted to Dhir.
 - xii) A credit purchase of Rs. 300 from Y posted as Rs. 30 in the ledger.

అనామత్తు ఖాతానుపయోగించి క్రింది తప్పులను సవరించండి.

- 1. రామా కు అమ్మిన సరుకు రూ. 1000 అతని ఖాతాకు నమోదు కాలేదు.
- 2. కొనుగోలు పుస్తకం రూ. 400 లు ఎక్కువ కూడినారు.
- 3. అమ్మకాల పుస్తకం రూ. 53 తక్కువ కూడినారు.
- 4. కొనుగోలు వాపసుల పుస్తకం రూ॥ 16 తక్కువ కూడినారు.
- 5. గోవిందు నుండి వచ్చిన నగదు రూ॥ 111 లు అతని ఖాతాకు రూ. 1,111 లుగా నమోదు చేసినారు.
- 6. రఘుకు చెల్లించిన నగదు రూ. 770లు అతని ఖాతాకు రూ. 170 లు గా నమోదు చేసినార ు
- 7. భూస్వామికి చెల్లించిన అద్దె రూ. 140 అతని ఖాతాకు డెబిట్ చేసినారు.
- 8. ఎ కు చెల్లించిన రూ॥ 1000 అతని ఖాతాలో |కెడిట్ టైపు రూ. 100 గా నమోదు చేసినారు.
- 9. అరువు అమ్మకం రూ॥500 కొనుగోలు వాపసుల పుస్తకంలో నమోదు చేసినారు.
- 10. నగదు కొనుగోలు రూ॥ 105 ఆవర్జాలో నమోదు కాలేదు.
- 11. దినేష్ చెల్లించిన రూ॥ 150 ధీర్ ఖాతాలో నమోదైనది.

12. వై నుండి అరుపుగా కొన్న రూ॥ 300 ఆవర్హాలో రూ॥ 30 గా నమోదైనది.

4 (a) Vikas draws a 3 months bill on Vishal for Rs. 4,000 on 1.4.2012. Vishal accepts the bill and sends it to Vikas who discounted it with the bank for Rs. 3,940 Vikas sends ¼ of the amount that is Rs. 985 to Vishal. On the due date Vikas could not send his amount to Vishal and accepts a bill for Rs. 4,500 for 3 months which is discounted by Vishal for Rs. 4,440. Vishal sends Rs. 330 to Vikas. Before the due date of the second bill, Vikas becomes insolvent and 25 paise in a rupee was received from his estate. Give journal enters in the books of both the parties

1.4.2012 న వికాస్ విశాల్పై రూ॥ 4000 కు 3 నెలల హుండీ చ్రాసాడు. విశాల్ దానిని స్వీకృతి తెలిపి వికాస్కు పంపాడ

ు. వికాస్ దానిని రూ॥ 3,940 కు బ్యాంకులో డిస్కౌంటు చేసాడు. వికాస్ 1⁄4వ వంతు అనగా రూ.985 విశాల్ కు పంపాడు. గడుపు తేదీన వికాస్ తాను ఇవ్వవలసిన సొమ్ము విశాల్ కు పంపలేదు.విశాల్ దాసిన రూ॥ 4,500 ల 3 నెలల హుండి కి వికాస్ స్వీకృతి తెలిపాడు. విశాల్ ఆహుండిని బ్యాంకులో రూ॥ 4,440 లకు డిస్కౌంటు చేసి రూ.330 వికాస్క ు పంపాడు. ఈ రెండవ హుండీ గడుపు తేదీకి ముందు వికాస్ దివాలా తీసాడు. అతని ఆస్తి నుండి రూపాయికి 25 పెనలు వసూలు అయినవి.

ఇద్దరి పుస్తకాలలో చిట్టాపద్దులు వాయండి.

(or)

(b) Ramesh and Suresh join together to construed a building for Rs. 25,00,000 sharing profits and losses equally. They opened a joint bonk a/c, each contributing Rs. 5,00,000. They incurred the following costs.

Raw materials purchased10,00,000Wages2,50,000Materials supplied by Ramesh75,000Materials supplied by Suresh1,00,000

Suresh took over the stock of material valued Rs. 50,000. The contract was completed and all the money was received. Prepare Joint Venture a/c joint bank a/c and Personal Accounts.

రమేష్ మరియు సురేష్ లు ఒక భవనాన్ని నిర్మించుటకు రూ. 25,00,000 లకు ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. వారు లాభాలను సమానంగా పంచుకుంటారు.వారిద్దరు ఉమ్మడి బ్యాంకు ఖాతా తెరిచి దానిలో ఒక్కొక్కరు రూ. 5,00,000 జమ చేసారు. వారి ఖర్చులు

ముడి పదార్థాల కొనుగోలు10, 00, 000వేతనాలు2, 50, 000రమేష్ సక్లయి చేసిన ముడి పదార్థాలు75, 000సురేష్ సక్లయి చేసిన ముడి పదార్థాలు1, 00, 000

కాంట్రాక్ట్ పూర్తి కాగానే ప్రతిఫలం అందినది. మిగిలిన వస్తు సామ్మాగిని సురేష్ రూ॥ 50,000 లకు తీసుకున్నాడు. పై వ్య వహారాలకు ఉమ్మడి వ్యాపార ఖాతా, ఉమ్మడి బ్యాంకు ఖాతామరియు వ్యక్తిగత ఖాతాలను తయారు చేయండి. Answer any FOUR of the following. ఏవైనా నాల్గింటికి సమాధానం రాయండి.

- Advantages of computerized accounting.
 కంప్యూటరైజ్డ్ అకౌంటింగ్ ద్రమాజనాలు
 - 5. Enter the following transactions in analytical Petty Cash book and balance the same

same	
2007	
June 1 Received for Petty Cash payments	1,000
2 paid for postage	80
5 paid for stationery	50
8 paid for advertisement	100
12 paid for wages	40
16 paid for carriage	30
20 paid for conveyance	44
25 paid for travelling expenses	160
26 paid for postage	100
28 wages paid	20
30 paid for telegrams	40
ఈ క్రింది వివరాల సహాయంతో చిల్లర నగదు పుస్తకాన్ని తయారు చేసి నిల్వ తేల్చండి.	
2007	రూ.
జూన్ 1 చిల్లర ఖర్చుల నిమిత్తం తీసుకున్న నగదు	1000
2. తపాలా ఖర్చులు	80
5. స్టేషనరీ కొనుగోలు	50
8. ₍ పకటనల కొరకు చెల్లించినవి	100
12.వేతనాల చెల్లింపు	40
16. రవాణా ఖర్చులు	30
20. కన్పేయన్స్ ఖర్చులు	44
23. ုဒ်ထာက္ခံရွာ စုတ္ပုံမာ	160
27. తపాలా ఖర్చులు	100
28. వేతనాలు చెల్లింపు	20
30. టెల్మిగామ్ ఖర్చులు	40

- 7. On march 31st, 2012 sundry debtors and creditors stood in the books of accounts of Mr. Phani at Rs. 60,000/- and Rs. 45,000/- respectively. 5% provision for doubtful debts and 3% provision for discount on debtors were created. A provision of 2% created for discount on creditors. The position for the year ended March 31st, 2013 was as follows.
 - a) Actual bad debts Rs. 1,250
 - b) Actual discount allowed Rs.900.
 - c) Actual discount received Rs. 1000.

The provisions were to be maintained at same rates as in the previous year on sundry debtors and creditors which stood at Rs.48,000/- and Rs. 40,000. Show the ledger accounts.

మార్చి 31,2012 న ఫణి పుస్తకాలలో వివిధ ఋణ్మగస్తులు మరియు ఋణదాతలు వరుసగా రూ॥ 60,000 మరియు రూ॥ 45,000. సంశయాత్మక బాకీలకు 5% మరియు డిస్కౌంటుకై 3% ఋణ్మగస్తులపై ఏర్పాటు చేసారు. ఋణదాతలపై 2% డిస్కౌంటు ఏర్పాటు చేసారు. మార్చి 31,2013 వివరాలు ఈ దిగువ విధంగా ఉన్నాయి.

- Δ) ລາຈຸ່ສວ π రానిబాకీలు రూ။1250
- బి) అనుమతించిన వాస్త్రవ డిస్కౌంటు రూ॥900
- సి) పొందిన వాస్త్రవ డిస్కౌంటు రూ॥1000

ఈ సంవత్సరంలో ఉన్న ఋణ్మగస్తులు రూ॥ 48,000 మరియు ఋణదాతలు రూ॥ 40,000 మీద గత సంవత్సరంలో మాదిరి గానే సంశయాత్మక బాకీలకు మరియు డిస్కౌంటుకై ఏర్పాటు చేయాలి. ఆవర్జా ఖాతాలు చూపండి.

- 8 Error not disclosed by trial balance. అంకణా వల్ల వెల్లడి కాని తప్పులు.
- 9 Sai Ram of Anantapur sent 100 computers costing Rs. 1,00,000/- to Sai Krishna of Guntur by spending Rs. 3000 towards freight. Sai Krishna spent cartage Rs. 600/- godown rent 950 and sold 80 computes. Find out the closing stock value on consignment. అనంతపూర్ కు చెందిన సాయిరామ్ 100 కంప్యూటర్లను మొత్తం రూ. 1,00,000 గుంటూరుకు చెందిన సాయిక్రిష్ణకు పంపుతూ రూ॥ 3,000 రవాణాకై ఖర్చు పెట్టెను. సాయికృష్ణ పరుకు గిడ్డంగికి చేర్చుటకై రవాణా 600, గిడ్డంగి అద్దె 950 చెల్లించెను. సాయికృష్ణ 80 కంప్యూటర్లను అమ్మెను. ముగింపు పరకు విలువను కన్ఫోన్మమెంట్ పై కనుగొనండి.
- 10. Features of joint venture. ఉమ్మడి వ్యాపారం లక్షణాలు.
- 11. Methods of preparation of Trial balance. అంకణా తయారు చేయు పద్ధతులు.
- 12. Provision Vs Reserve. ఏర్పాటు Vs రిజర్యు

(B.Com Gen & Voc)

Paper-2 Business Organization and Management

Time: 3 hours Max. Marks: 80

SECTION - A

Answer ALL questions. అన్ని స్థ్రిప్తులకు సమాధానమీమ్ము.

4x15=60

- 1. a) Define Business. What are the objectives of Business? వ్యాపారాన్ని నిర్వచించి, వ్యాపారం యొక్కధ్యేయాలను వివరించండి. (or) లేదా
 - b) Describe in brief Fayol's General Principles of Management? ఫేయల్ నిర్వహణ స్మాతాలను వివరించండి.
- 2. a) Describe various functions of an Entrepreneur? ఎంట్ర్ పెన్యూర్ యొక్క విధులను వివరించండి.

- b) Explain various steps in Planning? మణాళికీకరణ లోని వివిధ దశలను గూర్చి తెల్పండి.
- 3. a) "Single Mans control is best in the world" comment? ఏక వ్యక్తి వ్యాపారం ప్రపంచంలో అత్యుత్తమమైనది.
 - b) Explain the meaning of "Line and Staff" systems of organization. What are its merits and Demerits? లై వ్ - స్టాఫ్ వ్యవస్థను నిర్వచించి, మ్రామంలు, లోపాలను గూర్చి తెలుపుము.
- 4. a) Explain the different stages in the formation of a company? కంపెనీ స్థాపనలోని వివిధ దశలను వివరించండి.

(or) ව්ದಾ

b) What is meant by centralization of authority? Give its advantages and disadvantages to an Organization కేంద్రీకరణ అంటే ఏమిటి? కేంద్రీకరణ స్థామాజునాలు-లోపాలు తెల్పండి.

Answer any FOUR Questions ఏవైనా నాల్గింటికి సమాధానం రాయండి. 4x5 = 20

- 5. Distinction between Trade, Commerce and Industry వర్తకము, వాణిజ్యము మరియు పర్మిశమల మధ్య తేడాలు.
- 6. What are the sources of long-term finance? దీర్వకాలిక విత్త ఆధారాలు తెల్పండి.
- 7. Discuss Various types of Partners. భాగస్తుల రకాలు వివరించండి.
- 8. Discuss the Process of decision making. విర్ణయీకరణ విధానమును వివరించండి.
- 9. Leadership నాయకత్వము
- 10. What are the steps in organization process? వ్యవస్థీకరణ మ్రకియ లోని దశలు వివరించండి.
- 11. Delegation of authority అధికార దత్తత
- 12. Memorandum of Association Clauses. సంస్థాపనా ప_{్ర}తము **-** క్లాజులు

B.Com. (General)

Paper-3 Business Economics

Time: 3 hours Max. Marks: 80

SECTION – A

Answer ALL questions.

4x5 = 20

1. a) Define Business Economics. Explain the importance of Business Economics. వ్యాపార అర్థశాస్త్రాన్ని నిర్వచించి, వ్యాపార అర్థశాస్త్ర ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.

(or)

- b) Explain Free Market Economy features? Discuss its merits and demerits. స్వేచ్ఛావ్యాపార ఆర్థిక వ్యవస్థ లక్షణాలు, సుగుణాలు,లోపాలను వివరించండి.
- a) Elucidate the methods of measuring the price elasticity?
 ధర డిమాండ్ వ్యాకోచత్వాన్ని కొలిచే పద్ధతులు విశదీకరించండి.

(or)

- b) Explain Marginal Productivity theory of distributions? ఉపాంత ఉత్పాదకత పంపిణీ సిద్ధాంతమును వివరించండి.
- a) Explain the Law of Variable Proportions? చరానుపాత స్కుతమును వివరించండి.

(or)

- b) Define National Income? Describe the method of measuring the National Income. జాతీయాదాయమును నిర్వచించి, జాతీయాదాయము కొలిచే వివిధ పద్ధతులను వివరించండి.
- 4. a) Describe the different phases of business cycles? వ్యాపార చ్వకాల వివిధ దశలను వర్ణించండి.

(or)

b) Explain the price determination under monopolistic competition? ఏకస్వామ్యపు పోటీ మార్కెట్లో ధర నిర్ణయాన్స్టి వివరించండి.

SECTION - B

 $4 \times 5 = 20$

Answer any FOUR of the following ఏమైనా నాల్గింటికి సమాధానం రాయండి.

- 5. Wealth definition సంపద నిర్వచనము
- 6. Deductive Method నిగమన పద్ధతి
- Quantity Changes in Demand డిమాండ్ పరిమాణంలో మార్పులు
- 8. Consumer's Surplus వినియోగదారుని మిగులు

- 9. Production function ఉత్పత్తి ఫలం
- 10. Marginal Product ఉపాంత ఉత్పాదకత
- 11. Importance of International Trade అంతర్జాతీయ వ్యాపారం మ్రాముఖ్యత
- 12. W.T.O ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ

B.Com. (Vocational)

Paper-3 Fundamentals of Information Technology

Time: 3 hours Max. Marks: 80 SECTION - A Answer ALL questions. 4 x 15=60 1. a) What are the characteristics and limitations of computer? b) State the applications of E-Commerce? 2. a) State the features of MS-Word? b) Describe different types of Operating Systems? 3. a) Bring out the advantages of MS-Power point? b) Discuss different types of functions available in MS-Excel? 4. a) Enumerate the services available on Internet? (or) b) What are the applications of MS-Access? SECTION - B Answer any FOUR Questions 4 x 5=20 5. Secondary Memory 6. Mail Merge 7. Data validity checks 8. Internet Banking 9. Computer Virus 10. Data Sorting & Filtering 11. Custom Animation 12. Network Types.